

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla Szegeden, a 2003. évi december hó 4. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A nyereségvágyból elkövetett emberölés büntettének kísérlete és más bűncselekmény miatt a **vádlott** ellen indított büntető ügyben a **Hajdú-Bihar Megyei Bíróság** 2003. évi március hó 7. napján kihirdetett **B.1176/2002/17.** számú ítéletét **m e g v á l t o z t a t j a :**

A kábítószerrel visszaélés vétsége miatt emelt vád alóli **felmentő rendelkezést mellőzi** és ugyanezen cselekmény miatt a **büntetőeljárást megszünteti.**

A szabadságvesztésbe beszámítja a vádlott által az első fokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt.

Egyebekben az első fokú ítéletet **h e l y b e n h a g y j a .**

I N D O K O L Á S :

Az első fokú bíróság a vádlottat bűnösnek mondta ki nyereségvágyból elkövetett emberölés büntettének kísérletében, amelyért 13 év fegyházra és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. Ugyanakkor az ellene kábítószerrel visszaélés vétsége miatt emelt vád alól felmentette.

Az ítélet ellen fellebbezést jelentett be az ügyész a vádlott terhére, a kábítószerrel visszaélés vétsége miatt emelt vád alól történt felmentés miatt, a vádlott bűnösségének megállapítása végett. Fellebbezést jelentett be továbbá a vádlott, fellebbezésének oka és célja megjelölése nélkül, valamint védője, az élet elleni cselekmény téves jogi minősítése miatt, rablás büntette és életveszélyt okozó testi sértés büntettként történő minősítés, valamint enyhítés végett.

A másodfokú eljárás során a védő bizonyítási indítványt terjesztett elő. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elmeszakértőket hallgassa meg arra nézve, hogy a vádlott által elfogyasztott alkohol és kábítószer együttesen milyen hatást fejtett ki a vádlott viselkedésére, továbbá, hogy a bűnjelként lefoglalt kést tekintse meg a

bíróság, s ezzel tisztázza, hogy milyen hosszúságú pengével okozták a sértett sérüléseit.

Perbeszédében a védő fellebbezését módosította: elsődlegesen az ítélet megalapozatlansága miatti hatályon kívül helyezést indítványozta, mert nem vizsgálta az első fokú bíróság, hogy a sértett állapotában közre hatott-e a mentősöknek a helyszínre érkezése és a beszállítás közötti fél órás késedelme, nincs továbbá bizonyítva, hogy a kés hosszabb pengéjét használta a vádlott, illetve, hogy a szúrás legalább közepes erejű volt. Álláspontja szerint nem tisztázott a vádlott ölési szándéka sem.

A Legfőbb Ügyészség az ügyészi fellebbezést módosítva tartotta fenn. A kábítószerrel visszaélés vétsége miatt emelt vád miatt az eljárás megszüntetését, egyebekben az ítélet helybenhagyását indítványozta.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség az ügyészi fellebbezést a legfőbb ügyészi átiratban megjelölt módosításokkal fenntartotta.

A vádlott és a védő fellebbezése alaptalan, a módosított ügyészi fellebbezés alapos.

A másodfokú bíróság a Be.348.§./1/ bekezdése és a Be.361.§./1/ bekezdése alapján eljárva az ítéletet az azt megelőző eljárással együtt bírálta felül. Ennek során megállapította, hogy az első fokú bíróság az eljárási szabályok maradéktalan megtartásával folytatta le az eljárást. Az ügy ténybeli és jogi elbírálásához szükséges körben és mélységben a bizonyítást felvette, valamennyi releváns körülményt tisztázott. A védő bizonyítási indítványai szükségtelenek voltak.

A vádlott elkövetéskori elmeállapotára, beszámítási képességére nézve a nyomozóhatóság elmeszakértői véleményt szerzett be. Figyelemmel a vádlottnak a cselekmény véghezvitele során tanúsított kétségkívül tudatos magatartására - előbb terepszemlét tartott, majd vásárlást színlelve magához csalta a sértettet, s a cselekmény felfedezését követően úgy menekült el a helyszínről, hogy a bűncselekménnyel kapcsolatos dolgokat útközben eldobta - a szakvélemény aggálytalannak bizonyult (tekintettel arra is, hogy semmiféle bizonyíték nem áll rendelkezésre a vádlott által elfogyasztott kábítószer és alkohol mennyiségére). Az pedig, hogy önhibájából eredően volt ittas, illetve bódult állapotban, a Btk.25.§. értelmében cselekménye enyhébb elbírálását egyébként sem eredményezhette.

Bf.II.166/2003/19.

Szüségtelen volt a lefoglalt kés megtekintése is, hiszen egyrészt nem az volt a bűncselekmény eszköze, másrészt azt, hogy milyen hosszúságú pengével szúrta meg a

vádolt a sértettet, az első fokú bíróság mérlegelési jogkörében állapította meg. Figyelemmel a sértett vallomására és a szakértők előadására, valamint a szúrcsatorna hosszára, az első fokú bíróság megalapozottan állapította meg, hogy a vádlott a zsebkés hosszabbik pengéjével szúrta meg a sértettet.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság a bizonyítási indítványokat elutasította.

Az első fokú bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben is értékelte és mérlegelte, s indokolási kötelezettségének is eleget téve állapította meg a tényállást. Az indokolás nem volt okszerűtlen, s ezért a bizonyítékok mérlegelésén keresztül a tényállást támadó, s megalapozatlanságra hivatkozással hatályon kívül helyezést célzó védői indítvány eredményre nem vezethetett.

A nyomozati iratok 147. oldalán található esetlap alapján egyértelműen megállapítható, hogy a mentősök a helyszínen mindössze 15 percet (21 óra 11 perctől 21 óra 26 percig) tartózkodtak, amely idő alatt ellátták a sértett sérülését. Ez az időtartam semmiképpen nem tekinthető olyannak, amely a vádlott cselekménye és annak eredménye között fennálló okozati összefüggést érinthette volna, s ezáltal büntetőjogilag releváns lenne.

A szúrás erejére vonatkozó ténymegállapítás ugyancsak megalapozott, az azt alátámasztó szakvélemény pedig aggálytalan volt. A vádlott szúrása úgy hozott létre 3-5 cm hosszú szúrcsatornát, hogy át kellett hatolnia előbb a sértett vastag irhakabátján, kötött pulóverén és pólóján is. Ez a körülmény mindenképpen a szúrás közepes-nagy erejét támasztotta alá. Az első fokú bíróság mindezek alapján helyesen állapította meg azt, hogy a vádlott közepes, de inkább nagy erővel szúrta meg a sértettet.

A megalapozott tényállás irányadó volt a másodfokú bíróság számára is.

A tényállásból az első fokú bíróság helyesen következtetett az élet elleni bűncselekmény vonatkozásában a vádlott bűnösségére, s azt a Büntető törvénykönyv vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően minősítette. A védőnek az ölési szándék hiányára alapított, eltérő minősítést célzó fellebbezése alaptalan.

A sértett mellkasát célzó többszöri támadás és a szúrás közepes-nagy ereje alapján az első fokú bíróság okszerűen következtetett a vádlottnak a sértett halálát kívánó szándékára. Így a cselekménynek nyereségvágyból elkövetett emberölés büntette kísérleteként történő minősítése helyes volt.

Az első fokú bíróság a közegészség elleni bűncselekmény tekintetében is megalapozott tényállást állapított meg, s a cselekmény minősítése is helytálló volt.

Tévedett azonban, amikor önmagában azt, hogy a vádlott saját használatára szerezte meg a csekély mennyiségű kábítószer, büntethetőséget **kizáró** okként értékelte, s erre hivatkozással felmentő rendelkezést hozott.

A Btk.283.§./1/ bekezdés a./ pontjában foglaltak ugyanis nem büntethetőséget kizáró, hanem azt **megszüntető** okként értékelendők azon konjunktív feltételeknek a fennállása esetén, hogy az elkövető a **csekély** mennyiségű kábítószer **saját használatra** termessze, állítsa elő, szerezze meg vagy tartsa, s hogy az első fokú bíróság ítéletének meghozataláig okirattal **igazolja**, hogy legalább 6 hónapi folyamatos, kábítószer-függőséget gyógyító kezelésben, kábítószer-használatot kezelő más ellátásban részesült, vagy megelőző-felvilágosító szolgáltatáson vett részt. Ezen feltételek fennállása esetén pedig - amelyek közül a kábítószer-használatot kezelő ellátás igazolása egyébként nem is teljesült - az eljárás megszüntetésének (Btk.32.§. e./ pontja) van helye, nem pedig felmentő rendelkezés meghozatalának.

Egyetértve ugyanakkor az ügyészség indítványával, a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy a kábítószerrel visszaélés vétségének az élet elleni bűncselekmény mellett a vádlott felelősségre vonása szempontjából nincs jelentősége, ezért az ítéletet e körben a Be.372.§. alapján eljárva megváltoztatta, a felmentő rendelkezést mellőzte, s a kábítószerrel visszaélés vétsége miatti eljárást a Be.377.§.-a alapján megszüntette.

A büntetés kiszabása körében a másodfokú bíróság további súlyosító körülményként értékelte a kábítószerrel visszaélés bűncselekményének az elkövetését, s a vádlott többszörösen büntetett előéletére tekintettel mellőzte az enyhítő körülmények közül a fiatal felnőtt korra történő hivatkozást. További enyhítő körülményként vette figyelembe viszont az időmúlást.

A bűnösségi körülmények részbeni változásával együtt is a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy az első fokú bíróság a büntetéskiszabási elveknek megfelelő, olyan törvényes nemű és mértékű büntetést szabott ki a vádlottra, amely szükséges a büntetés törvényi céljainak (Btk.37.§.) az eléréséhez. Az esti órákban, záráshoz készülődő, a boltban egyedül tartózkodó, védekezésre szinte Bf.II.166/2003/19.

kilátástalan helyzetben lévő fiatal nőre támadó, többszörösen büntetett előéletű, felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje alatt álló vádlottal szemben mindenképpen indokolt volt az első fokú bíróság által kiszabott büntetés, annak enyhítésére a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget. Ezért az enyhítést célzó fellebbezés is alaptalannak bizonyult.

Tekintettel arra, hogy az első fokú bíróság további rendelkezései is megfeleltek a vonatkozó jogszabályhelyeknek, ezért a másodfokú bíróság az ítéletet -a fenti

megváltoztató rendelkezésen túlmenően- a Be.371.§./1/ bekezdés I. fordulata alapján helybenhagyta.

A vádlott által az első fokú ítélet kihirdetése óta előzetes letartóztatásban töltött időnek a szabadságvesztésbe történő beszámítása a Btk.99.§./1/ bekezdésén alapszik.

A másodfokú bíróság a cselekmény elbírálása során a Btk.2.§.-a alapján az elbíráláskor hatályos Büntető Törvénykönyvet alkalmazta, mert - a büntetési tételkeret középértékének irányadóságára vonatkozó rendelkezés hatályon kívül helyezése folytán - az a vádlott számára kedvezőbb elbírálást tett lehetővé, mint az elkövetéskori.

Figyelemmel továbbá arra, hogy 2003. július 1. napján hatályba lépett az 1998. évi XIX. tv. (új Be.), a másodfokú bíróság ennek megfelelően korrigálta a bűnjelekre és a büntetőjogi költségére vonatkozó rendelkezések jogszabályi alapját. Így az előbbieket a Be.155.§./1/, /2/, /5/ és /8/ bekezdésén, az utóbbiak pedig a Be.338.§./1/ bekezdésén alapulnak.

Észrevételezi végezetül a másodfokú bíróság, hogy az első fokú bíróság eljárási jogosultság nélkül rendelkezett az első fokú eljárás befejezését követően esetlegesen felmerülő büntetőjogi költség viseléséről, minthogy arra a másodfokú eljárásban, illetve az eljárás jogerős befejezését követően különleges eljárásban kell dönten.

S z e g e d , 2003. évi december hó 4. napján

Dr.Maráz Vilmosné sk.
a tanács elnöke

Dr.Mezőlaki Erik sk.
a tanács tagja, előadó

Dr.Cserháti Ágota sk.
a tanács tagja

A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság B.1176/2002/17. számú ítélete a jelen ítéletben foglalt változtatásokkal a mai napon jogerős és végrehajtható.

S z e g e d , 2003. évi december hó 4. napján

Dr.Maráz Vilmosné sk.
a tanács elnöke